МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Асоціація міжнародного навчання та стажування «АМОС», м. Варна, Болгарія

Навчально-науковий інститут права
Кафедра публічного права



ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник тез

IX Міжнародної науково-практичної конференції

присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, доктора юридичних наук Віктора Тарасовича Білоуса

26 жовтня 2023 року

Ірпінь

2023

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431

Ф59

Рекомендовано до видання
Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
від 06 листопада 2023, протокол № 6

Редакційна колегія:
Віктор БІЛОУС, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;
Марина ГЛУХ, к.ю.н., доцент; Олена МЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент

Ф 59

Фінансова безпека України: сучасний стан правового регулювання та перспективи розвитку: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої науковій школі заслуженого юриста України, професора, д.ю.н. Віктора Тарасовича Білоуса. м. Ірпінь, 26 жовтня 2023 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 312 с.

Тези подаються в авторській редакції.
Організатори конференції не несуть відповідальності
за зміст поданих матеріалів.

УДК 336.1(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)261я431
© Державний податковий університет, 2023

ЗМІСТ

Ариштевич О.В. Перспективи міжнародно-правової співпраці з податкових питань в Україні…….. **11**

Афонін Т.В. Проблеми правового регулювання трансфертів у бюджетній системі України…….. **15**

Білецька Д.С., Василенко Д.О. Фінансово-правова відповідальність…… **17**

Білоус В.Т., Тернущак М.М. Категорія «фінансова безпека держави» у теоретико-правовому вимірі……. **23**

Боднарчук О.Г. Законодавче та державне регулювання питань забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану…… **26**

Бойко-Слобожан О.О. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану…… **30**

Бортник Н.П. Продовольча безпека у контексті економічної та фінансової безпеки держави…….. **33**

Бригінець О.О. Проблеми правового регулювання безпеки сучасної банківської системи України…….. **35**

Бугера Д.М. Значення та місце податкової безпеки в системі фінансової безпеки України…….. **38**

Видинчук М.А., Мельник О.П. Особливості оподаткування криптовалюти: проблеми та перспективи регулювання…… **40**

Гаврилюк В.С. Перспективи розвитку фінансової політики в умовах воєнного стану…… **43**

Галушка С.І. Правові проблеми практивізації неподаткових доходів бюджетів…….. **47**

Голуб Х.А. Податкова система Швейцарії: досвід для України……. **49**

Горайчук А. С. Використання бюджету в сучасних умовах…….. **53**

Гулієва З.Н., Корж Т.С. Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану……. **57**

Демчук М.В. Правове регулювання фінансового ринку України в умовах воєнного стану…… **61**

Депутат Є.В. Оптимізація взаємодії органів державної влади та НБУ у сфері фінансової безпеки банків..... **66**

Димчуков В.М. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави..... **69**

Дронова А.А. Військові адміністрації та їх значення для фінансової безпеки держави..... **73**

Єроменко А.Р. Правове забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану..... **76**

Жовтий В.О. Роль фінансового права під час фінансових криз та відновлення економічної стабільності..... **80**

Зайчук Л.М., Куріло Т.О., Податкова підтримка навчання: правове регулювання в Україні та іноземний досвід..... **84**

Зінюк І.В. Вплив податкової політики на фінансову безпеку України в умовах воєнного стану..... **88**

Зубко Х.О. Особливості валютного регулювання в сучасних умовах..... **91**

Ільніцька О.Р., Лущик М.В. Фінансове законодавство як підстава забезпечення національної безпеки України в умовах воєнного стану..... **95**

Інгульська Д.А. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **100**

Калюжна К.В., Басараб О.А. Забезпечення фінансової безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **103**

Карауш А.Ю. Адміністрування митних платежів в Україні..... **106**

Карпов О.В. Особливості кримінальної відповідальності за порушення бюджетного законодавства..... **110**

Касьяненко Л.М. Податково-правове стимулювання розвитку економіки..... **112**

Кириченко К.О. Характеристика недобросовісної конкуренції та як захистити від неї підприємство..... **117**

Климчук С.В., Гарбінська-Руденко А.В. Правове регулювання криптовалюти в Україні..... **121**

Ковальчук Д.О., Голодюк Д.А. Правові аспекти криптовалюти в Україні…….. **124**

Ковбасюк В.С. Роль державної податкової служби у забезпеченні податкової безпеки держави……..... **128**

Коломієць Д.В. Правова основа діяльності бюро економічної безпеки як органу, що забезпечує фінансову безпеку держави……. **132**

Кондратюк В.В. Особливості валютного регулювання в умовах воєнного стану…… **136**

Корнева Т.В., Сірочук І.В. Валютний контроль під час переміщення товарів через митний кордон України……..... **140**

Косар А.О., Сокол Н.В. Значення фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах війни…… **144**

Костиріна М.С., Риженко А.М. Фінансова безпека як основна функція держави на сьогоднішній день……..... **148**

Кузьмик М.М. Правові проблеми діяльності державної казначейської служби України……... **151**

Лазаренко Д.О. Особливості фінансового моніторингу в період дії воєнного стану…… **154**

Лазаренко Д.О. Валютні обмеження введенні в результаті дії воєнного стану…… **157**

Липницька А.М. Правове регулювання та аналіз механізмів боротьби з фінансовою корупцією як складової фінансової безпеки України…… **160**

Лугіна Н.А., Лугін С.В. Значення органів національної поліції у забезпеченні фінансової безпеки держави……... **163**

Любовець Д.О. Механізми моніторингу та контролю над міжнародною фінансовою допомогою в Україні…… **166**

Лямзіна О.В., Чичик Д.Ю. Характеристика виникнення податкового обов'язку та його особливості……... **169**

Мазур Т.С., Федан Л.О. Фінансова безпека підприємства в сучасних економічних умовах…… **173**

Миколаєнко П.М. Адміністрування податкових надходжень до бюджету в умовах війни…… **176**

Михайлюк М.М. Суд, як суб'єкт забезпечення економічної безпеки держави…… **180**

Немировська П.В. Проблеми фінансової безпеки в сучасних умовах функціонування…..... **183**

Новицький А.М. Фінансова безпека: глобалістичні виклики сьогодення…….. **186**

Олійник І.Л. Податкові пільги та їх вплив на стимулювання господарської діяльності…… **190**

Паланська Б.І. Корпоративне шахрайство: причини виникнення та напрями боротьби…… **193**

Пахолок В.Я. Податок на прибуток підприємства: особливості впровадження та зміни на період воєнного стану…… **198**

Петрук В.П., Шаркова В.С. Фінансово-правове регулювання технології блокчейн: стан та перспективи використання криптовалют…….. **202**

Половко С.М. Актуальні питання правового регулювання безпеки існуючої банківської системи України……. **205**

Попіль А.П. Податкова система України: роль в економічному розвитку та фінансовій безпеці…….. **208**

Прутенський К.І. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України…….... **211**

Романенкова А.Ю. Вплив на фінансову безпеку України корупційних проявів при державних закупівлях…… **215**

Самгородська С.В. Фінансовий контроль в умовах воєнного стану…….. **219**

Севастьяненко О.В., Бідалова К.С. Ставки майнових податків як елемент юридичного складу податку. Проблемні питання справляння майнових податків в умовах воєнного стану…… **224**

Сержантова В.О. Бюджетна безпека України у 2023 році в умовах війни.. **228**

Сидоренко Д.С., Минюк О.Ю. Взаємодія національної поліції з іншими суб'єктами забезпечення фінансової безпеки держави..... **231**

Сластьоненко О.О., Лаговська Н.В. Фінансова безпека в умовах воєнного стану..... **235**

Сторожук А.О. Забезпечення кібербезпеки під час здійснення валютних операцій..... **238**

Субіна Т.В., Орловськiй Я. Особливості інформаційної безпеки банківських установ..... **242**

Теребейчик Ю.Р. Податкова складова фінансової безпеки держави..... **245**

Терновий Б.В. Правовий статус державної митної служби України в забезпеченні фінансової безпеки держави..... **249**

Тернущак М.М. Забезпечення юридичної безпеки в Україні в умовах воєнного стану..... **253**

Ткачук В.В. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України в контексті забезпечення фінансової безпеки держави..... **255**

Топчій В.В. Кримінально-правові аспекти фінансової безпеки держави.... **259**

Федорук М.І. Особливості бюджетних правовідносин в умовах воєнного стану..... **262**

Фірскіна К.М. Зовнішні загрози фінансової безпеки підприємств України..... **266**

Франко І.Ю. Забезпечення фінансової безпеки банківської установи..... **270**

Цикалюк В.О. Воєнний стан та його вплив на фінансову безпеку України..... **274**

Цимбалюк А.В. Фінансова безпека в системі економічної безпеки України..... **278**

Чемеріс Р.О. Деякі питання щодо декларування про майновий стан та доходи..... **281**

Чорноіван Я.С. Аналіз сутності фінансової безпеки України та країн європейського союзу..... **286**

Шаповалов Д., Коваленко Л.П. Особливості основних стабілізаційних напрямів фінансової безпеки…… **290**

Шаповалова А.О., Біленко А.І. Деякі питання державного фінансового контролю…….. **294**

Швайко І.Є. Правові засади здійснення фінансового контролю…….. **299**

Шопіна І.М. Корпоративна доброчесність правоохоронних органів як умова забезпечення фінансової безпеки держави…… **303**

Ятчук Р.С., Бойко-Слобожан О.О. Правові засади фінансового контролю. здійснення фінансового контролю…… **306**

Яцюк С.О. Особливості розслідування кримінальних правопорушень в банківській сфері…… **310**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679–XIV URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text

2. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166–VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text

3. Білоус В.Т., Бригінець О.О. Правові питання розв'язання проблем фінансової безпеки України. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2018.

Віталій ДИМЧУКОВ,
здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня
Навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету
Науковий керівник:
Олена БОЙКО-СЛОБОЖАН,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри публічного права
Державного податкового університету

БЕЗПЕКА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Питання безпеки банківської системи є особливо актуальним під час існування в державі кризових явищ. На фоні зовнішньої збройної агресії проти нашої держави, безумовно, актуалізується й питання правового регулювання, яке дозволить забезпечити стабільне функціонування банківської системи та запобігти явищам, які можуть підривати її безпеку. Водночас, вдосконалення правового регулювання у сфері безпеки банківської системи, вважаємо, варто розпочати зі з'ясування ключового поняття - «безпека банківської системи», його місця у системі фінансової безпеки держави та державної безпеки в цілому.

Варто розпочати із того, що поняття «безпека банківської системи» є категорією, яка охоплює певну вузьку сферу в державі. Звідси, розуміння цього

поняття пов'язане із таким поняттям як державна безпека. Поняття «державна безпека» міститься у Законі України «Про національну безпеку України» та визначається як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз невоєнного характеру [1].

У цьому контексті, вважаємо доцільно звернути увагу й на наукове трактування поняття «державної безпеки (безпеки держави)». Зокрема, досить вдалим є визначення запропоноване науковцем Свірко С.В., який зазначає, що державна безпека – це стан захищеності різновекторних інтересів держави та населення, за якого забезпечується ефективне функціонування всіх сфер та інституцій держави в умовах мінливого середовища та існування зовнішніх та внутрішніх загроз різного характеру [2, с.75].

Спираючись на це визначення, можна виділити таку складову державної безпеки як економічна безпека, яку гарантує держава відповідно до ст. 17 Конституції України: «….забезпечення її економічної…безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу…» [4] та ч. 4 ст. 3 Закону України «Про національну безпеку України»: «…Державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення…. економічної безпеки…» [1]. На думку Піхоцького В.Ф. та Піхоцької М. Р. економічна безпека – це такий стан національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз й здатний задовольнити потреби окремих осіб, суспільства та держави [3, с. 192].

При цьому, науковці доцільно зауважують, що однією з важливих складових економічної безпеки України на сучасному етапі є саме фінансова безпека, тобто забезпечення життєво важливих фінансових інтересів держави та саморегуляції фінансової системи [3, с. 192].

Отож, базовою категорією фінансової безпеки є фінансова система. Визначення цього поняття у чинному фінансовому законодавстві не міститься, однак в деяких актах згадується про окремі її підсистеми (н-д, грошова, валютна,

кредитна тощо). З урахуванням названих фінансових підсистем, цілком логічно випливає теза про те, що банківська система є елементом фінансової системи України, оскільки діяльність її суб'єктів здійснюється у межах названих фінансових підсистем. Відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону України «Про банки і банківську діяльність» банківська система України складається з Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до закону [5].

Виходячи із цього, поняття «безпека банківської системи» науковцями трактується по-різному. Одні вважають, що безпека банківської системи – це лише стан захищеності фінансових інтересів суб'єктів банківської системи, який дозволяє забезпечувати позитивний фінансовий результат. Інші переконують, що безпека банківської системи є більш широким поняттям та охоплює не лише відсутність фінансових загроз для банківської діяльності, а й будь-яких інших загроз, а також передбачає наявність потенціалу для зростання [6, с. 244]. На нашу думку, поняття безпека банківської системи також охоплює не лише інтереси її суб'єктів, а й інтереси клієнтів, за рахунок чого забезпечуються стабільні грошові потоки, що, власне, є не лише її складовою, а й ціллю.

Таким чином, безпека банківської системи - це стан, при якому фінансові показники суб'єктів банківської системи є такими, що захищають їх від зовнішніх і внутрішніх загроз (стійкість), а також забезпечують безперервність грошових потоків (ефективність). На нашу думку, положення фінансового законодавства потрібно доповнити визначенням таких понять як «безпека банківської системи», «фінансова безпека» та «фінансова система», оскільки у ході дослідження доведено, що безпека банківської системи є компонентою фінансової безпеки, яка характеризує стан фінансової системи, і у свою чергу є складовою економічної безпеки, що входить до загального збірного поняття «державна безпека». Отож, безпека банківської системи є запорукою не лише стабільного функціонування банківської системи, а й соціально-економічного розвитку держави в цілому. Звідси, здійснення належного правового регулювання

у цій сфері є надважливим і розпочати його слід саме із вдосконалення термінологічного апарату.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року. № 2469-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

2. Свірко С.В. Складові державної безпеки в контексті об'єктної уваги державного управління. Інвестиції: практика та досвід. № 11. 2021. С. 72-78. DOI: 10.32702/23066814.2021.11.72

3. Піхоцький В. Ф., Піхоцька М. Р. Економічна безпека держави в сучасних умовах функціонування. III Міжнародна науково-практична конференція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». 2022. С. 192-193

4. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. № 254к/96-ВР. URL: https://www.president.gov.ua/documents/constitution

5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року. № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text

6. Мордань Є. Ю., Журавка О. С., Діденко К. В., Кравченко Я. І. Фінансова безпека банківської системи України: сутність та оцінка. Бізнесінформ. № 1. 2021. С. 243-251